

Ársfundur
Háskóla Íslands
2024

Dagskrá

Háskóli Íslands

– afl á grunni gæða

Ársfundur Háskóla Íslands 2024, haldinn í Hátíðasal
Aðalbyggingar, fimmtudaginn 23. maí kl. 9.

Ávarp háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra – Áslaug Arna Sigurbjörnsdóttir

Starf og stefna Háskóla Íslands – Jón Atli Benediktsson

Gæði náms í fyrirrúmi – Steinunn Gestsdóttir

Verðlaun Háskóla Íslands fyrir frumkvæði og forystu

Fundarstjóri: Ingibjörg Gunnarsdóttir, aðstoðarrektror vísinda

Stefna Háskóla Íslands 2021-2026

HÍ26

Samkeppnishæfni þjóða og samfélaga

- Framsæknar þjóðir fjárfesta í alþjóðlegum rannsóknaháskólum til að tryggja samkeppnishæfni sína
- Markviss þróun háskóla er forsenda þess að þeir standi sterkir í síharðnandi samkeppni háskóla á alþjóðavísu
- Síðastliðna tvo áratugi hefur Háskóli Íslands lagt aukna áherslu á að setja sér og framfylgja markvissri stefnu fyrir alla starfsemina

Opinn og alþjóðlegur

ÞVERFAGLEGT STARF

Umgjörð starfsins styðji í hvívetna við þverfaglegt samstarf í kennslu, rannsóknnum og öllu starfi skólans

ALÞJÓÐATENGL

Sameiginlegum námsleiðum með erlendum háskólum verði fjölgað, tækifæri til skiptináms aukin og stutt við alþjóðlegt rannsóknasamstarf

NÝSKÖPUN OG FRAMFARIR

Umhverfi nýsköpunar nemenda og rannsakennda verði eftt í samstarfi við Vísindagarða, atvinnulíf og samfélag. Stuðlað verði að eflingu íslenskunnar í heimi breytinga

STARFSHÆFNI NEMENDA

Aðgengi að símenntun verði eftt og áhersla lögð á hæfni nemenda til að takast á við fjölbreytt störf og áskoranir í kvikum og tæknivæddum heimi

Sjálfbærni og fjölbreytileiki

ÞEKING Í ÞÁGU SJÁLFBÆRS SAMFÉLAGS

Háskólinn verði leiðandi á sviði sjálfbærni í krafti kennslu, rannsókna og þekkingarsköpunar

SJÁLFBÆR STARFSEMI

Skólinn verði í forystu í sjálfbærri starfsemi og setji sér mælanleg markmið á sviði kolefnishlutleysis á stefnutímabilinu sem byggja á markmiðum Íslands í þeim málaflökki

FJÖLBREYTT HÁSKÓLASAMFÉLAG

Háskólinn verði enn betri vinnustaður sem tryggi jafnrétti og fjölbreyttan bakgrunn nemenda og starfsfólks. Stutt verði sérstaklega við nemendur af erlendum uppruna og áhersla lögð á fjölbreytileika nemendahópsins

SAMSTARF VIÐ SAMFÉLAGIÐ

Kortlagning á hagsmunaaðilum og áætlun og aukinn stuðningur við miðlun og samstarf, með áherslu á milliliðalaust samtal rannsakennda og samfélags til að bregðast við falsfréttum, auka traust á vísindum og undirbyggja opinbera stefnumótun

Afl á grunni gæða

NOTENDAMIÐUÐ ÞJÓNUSTA

Notendamiðuð þjónusta sem byggir á þörfum nemenda, starfsfólks og stjórnenda verði í forgrunni í starfsemi skólans með stafrænni umbreytingu

GÆÐI NÁMS Í FYRIRRÚMI

Kennsluhættir og námsframboð verði í sífældri þróun og burðarstólpi í gæðastarfi skólans með námsánægju og gæði að leiðarljósi. Áhersla verði á þróun stafrænna kennsluhátta, fjarnáms og opinna netnámskeiða

VANDAÐ FRAMHALDSNÁM

Áhersla verði lögð á að styrkja umgjörð og fjármögnun doktorsnáms og að námsframboð á meistarastigi verði eftt

FRAMÚRSKARANDI VÍSINDI

Stuðningur við rannsakenndur verði eflur með bættu aðgengi að styrkjum og rannsóknarinnviðum, sem og opnum og betri aðgangi að rannsóknagögnum og niðurstöðum

Góður vinnustaður

MANNAUÐUR OG STARFSGLEÐI

Stuðlað verði að hvetjandi starfsumhverfi með vellíðan nemenda og starfsfólks að leiðarljósi, sem laðar til sín metnaðarfullt fólk með fjölbreyttan bakgrunn. Stjórnun verði eflur með stuðningi, styrkari umgjörð, fræðslu og þjálfun

INNVIÐIR RANNSÓKNA OG KENNSLU

Rannsóknainnviðir, aðstaða og húsnæði styðji við markmið um framþróun rannsókna og kennslu, svo og þverfræðilegt starf og gæði í starfsemi skólans

FARSÆLT HÁSKÓLASVÆÐI

Heildstæð sýn á skipulag háskólasvæðisins stuðli að jöfnu aðgengi og samheldnu þekkingarsamfélagi nemenda og starfsfólks af öllum fræðasviðum. Algild hönnun, vistvænar samgöngur og grænar tengingar verði í forgrunni

FJÁRMÁL OG REKSTUR

Fjármögnun, hagræði og skilvirkni í rekstri verði tryggð. Fjármögnun og launasetning endurspegli stefnu skólans

Verkefnastofnar

Alþjóðlegt samstarf
um kennslu

Mannauður,
vinnustaðamenning og
þróun stjórnunar

Notendamiðuð
þjónusta og stafræn
umbylting stjórnsýslu

Samfélagsleg
nýsköpun, framfarir og
starfshæfni nemenda

Samstarf við samfélag
og margvíslegar leiðir
til miðlunar

Sjálfbærniáherslur í
kennslu, rannsóknum
og rekstri skólans

Styrkjasókn, nýliðun í
vísindum, opin vísindi
og siðferði vísinda

Umgjörð, fjármögnun
og gæði meistara- og
doktorsnáms

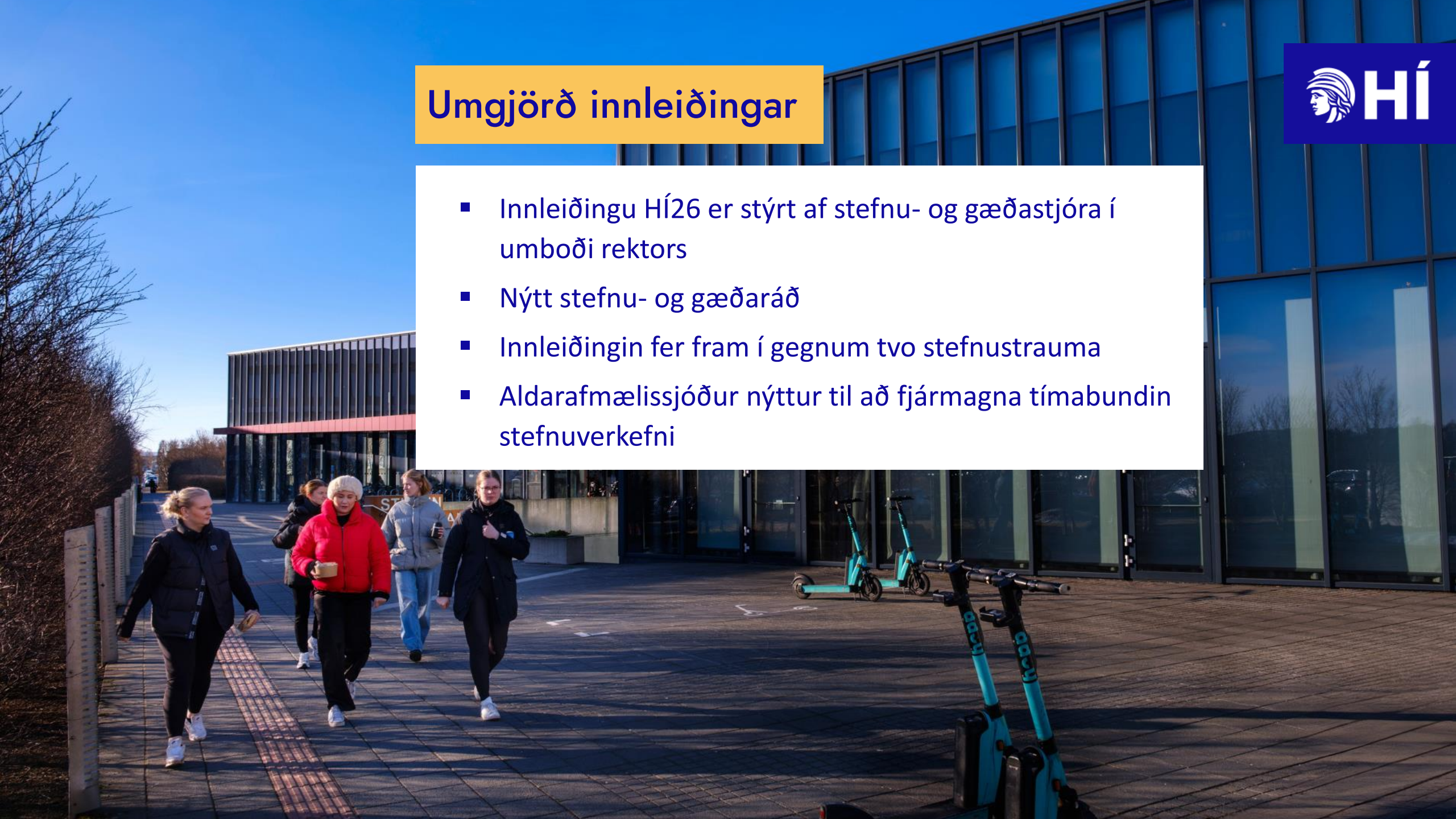
Uppbygging
rannsókn- og
kennsluinnviða og
þróun háskóla-
svæðisins í heild

Upplýsingatækni í
kennslu, námsframboð
og fjölbreytileiki
nemendahópsins

Umgjörð innleiðingar

- Innleiðingu HÍ26 er stýrt af stefnu- og gæðastjóra í umboði rektors
- Nýtt stefnu- og gæðaráð
- Innleiðingin fer fram í gegnum tvo stefnustrauma
- Aldarafmælistjóður nýttur til að fjármagna tímabundin stefnuverkefni

Dæmi um yfirstandandi verkefni á vettvangi verkefnastofna

Alþjóðastofn	Auka samþættingu upplýsingakerfa er tengjast námi og kennslu við aðra Aurora-háskóla
Mannauðsstofn	Stuðla að aukinni fjölbreytni starfsmannahópsins við nýráðningar og bæta móttöku nýliða
Notendamiðuð þjónusta	Notendamiðuð hönnun nýtt til að þróa stafræna þjónustu fyrir nemendur og starfsfólk
Nýsköpunarstofn	Auka samstarf við önnur skólastig um nýsköpun og vísindi
Samfélagsstofn	Gera rannsóknastarf sýnilegra alþjóðlegu vísindasamfélagi með áherslu á enskan vef skólans
Sjálfbærnistofn	Auka meðvitund og skilning á sjálfbærni með kynningum, vinnustofum og mælaborðum yfir sjálfbærniáherslur í rannsóknum og kennslu
Vísindastofn	Efla stuðning við rannsakendur til þess að sækja fram í erlendri styrkjasókn, m.a. með verkefnastofum miðlægt og á fræðasviðumsókn í erlenda samkeppnissjóði
Framhaldsnámsstofn	Gera úttekt á stöðu meistaranáms, ráðast í úrbætur byggt á henni og treysta valdar námsleiðir. Efla samstarf Miðstöðvar framhaldsnáms við deildir um uppbyggingu meistaranáms
Innviðastofn	Auka samstarf innan og utan Háskólans um rannsóknainnviði, m.a. með skráningu rannsóknainnviða
Kennslustofn	Aukin stuðningur við nemendur af erlendum uppruna og aðgerðir til að auka fjölbreytileika nemendahópsins

HÍ í tölum

Árið 2023 í hnotskurn	2023	2022
Akademískt starfsfólk	574	561
Annað starfsfólk við kennslu og rannsóknir	788	817
Stjórnsýsla, stoðþjónusta, tæknistörf	490	509
Ársverk starfsfólks	1.852	1.887
Starfsánægja*		78%
Fjöldi skráðra nemenda	14.733	15.089
Fjöldi alþjóðlegra nemenda	1.826	1.687
Ársverk nemenda**	9.346	9.540
Námsánægja grunnema	76%	80%
Brautskráðir grunnemar	1.635	1.598
Brautskráðir meistaranemar	761	756
Brautskráðir doktorsnemar	79	83
Aðrar brautskráningar (viðbótarnám, diplóma)	1.203	1.076
Brautskráningar samtals	3.678	3.513

* Könnun gerð á tveggja ára fresti, síðast 2022.

** Uppreiknaður fjöldi nemenda í fullu námi (60 ECTS á ári).

Árið 2023 í hnotskurn	2023	2022
Alþjóðlegar birtingar (Scopus)	1.443	1.430
Birtingar í erlendu samstarfi (%)	75%	75%
Einkaleyfi	3	4
Sprotafyrirtæki	20	20
Rannsóknastyrkir (í m.kr.)***	6.700	5.500
Traust almennings til Háskóla Íslands****	73%	73%

*** Bókhald Raunvísindastofnunar og Háskóla Íslands var sameinað 1. janúar 2023 og eru styrkir til Raunvísindastofnunar taldir með 2023 en ekki 2022.

**** 2. sæti í mælingu Gallup á trausti til stofnana.

Ársreikningur og fjármál

Ársreikningur 2023

Lykilstærðir (í þús.kr.)

Rekstrarreikningur	2023*	2022
Tekjur:		
Framlög ríkissjóðs	23.404.400	21.390.200
Aðrar tekjur	11.749.887	9.844.124
Tekjur samtals:	35.154.287	31.234.324
Gjöld:		
Gjöld samtals	35.676.014	31.217.442
Afkoma fyrir fjármagnsliði	-521.727	16.882
Fjármunatekjur (fjármunagjöld)	-501.963	118.287
Áhrif af rekstri hlutdeildar- og dótturfélaga	378.684	148.203
Afkoma ársins	-645.007	283.372
Efnahagsreikningur	2023*	2022
Eignir samtals	24.728.784	25.462.012
Skuldir samtals	16.996.025	17.670.299
Eigið fé	7.732.759	7.791.713

* 1. janúar 2023 sameinaðist bókalda Raunvísindastofnunar bókhaldi Háskóla Íslands. Raunvísindastofnun hafði fram að því verið rekin á sér kennitölu, með eigið bókhald og ársreikning. Samanburðartölur fyrir árið 2022 sýna einungis bókhald Háskóla Íslands.

Eftirmálar vatntjóns í janúar 2021

- Dómkvaddir matsmenn skiluðu niðurstöðu árið 2022 sem var ekki ásættanleg að mati Háskóla Íslands
- Í framhaldinu óskaði HÍ eftir því við Héraðsdóm Reykjavíkur að dómkvaddir yrðu sérfróðir og óvilhallir matsmenn til að gera „ítarlega og rökstudda og skriflega álitsgerð“ um tjónið
- Niðurstaða yfirmatsmanna liggur nú fyrir, en HÍ var búinn að lagfæra skemmdirnar og gera nauðsynlegar endurbætur
- Kröfugerð í undirbúningi

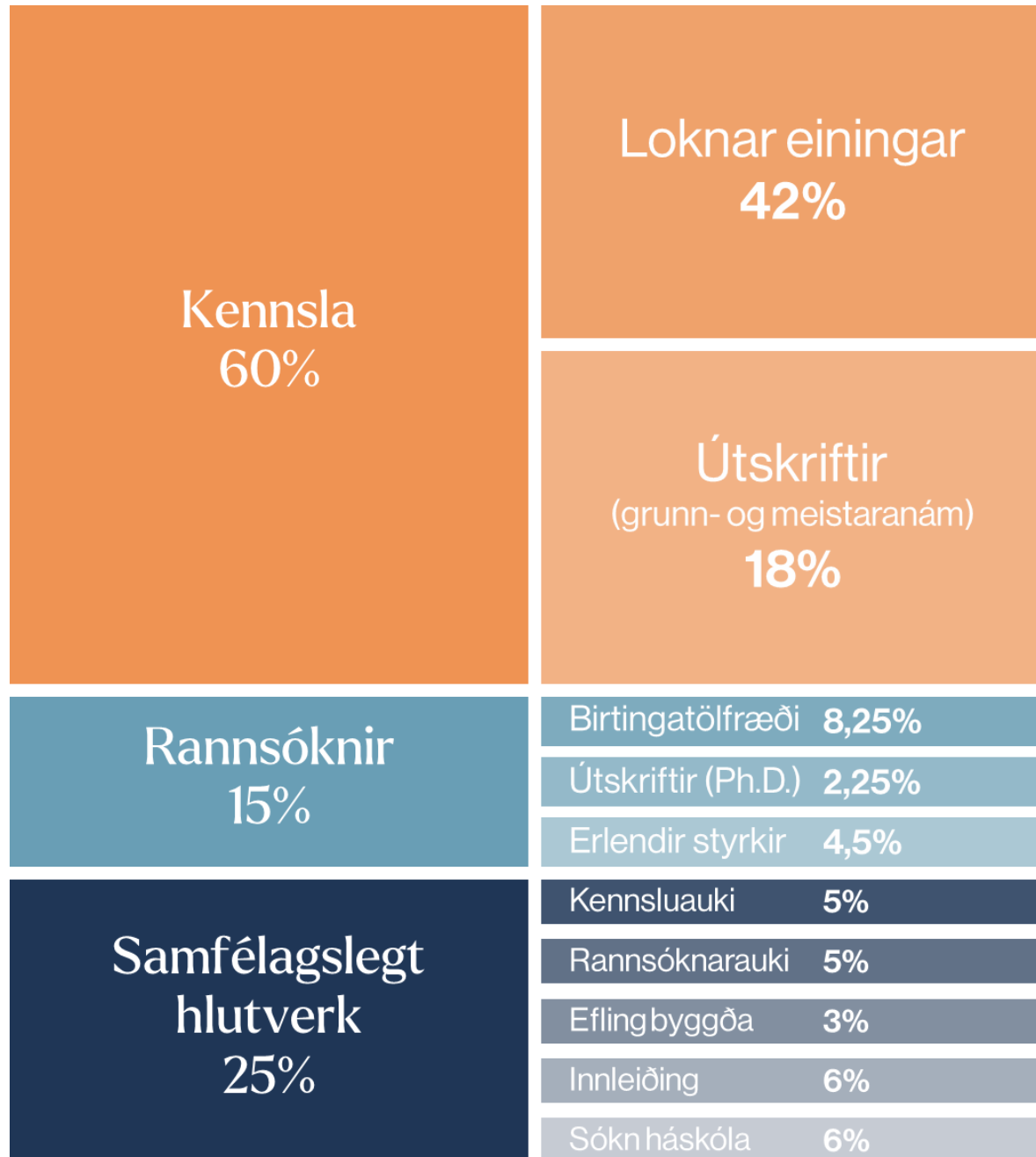

Ágreiningur um skrásetningargjald

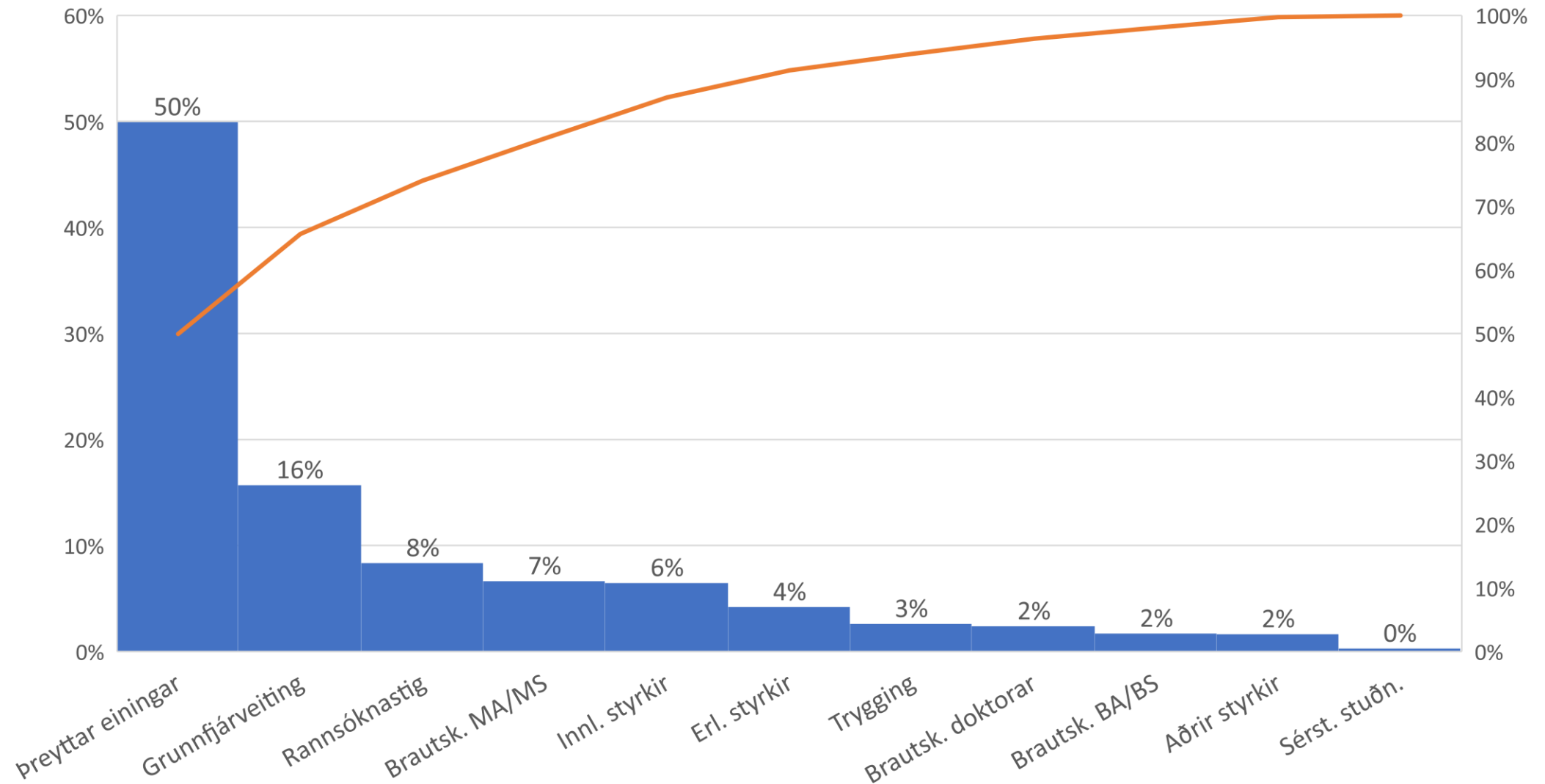
- Nemandi kærði skrásetningargjaldið – athugasemdir um réttmæti allra liða gjaldsins og hvort það rúmast innan laga nr. 85/2008 um opinbera háskóla
- Áfrýjunarnefnd í málefnum háskólanema tók málið fyrir
- Háskólaráð fór ítarlega yfir málið og úrskurðaði í því 4. apríl sl.
- Kæru nemandans var vísað frá

Reiknilíkan HVIN

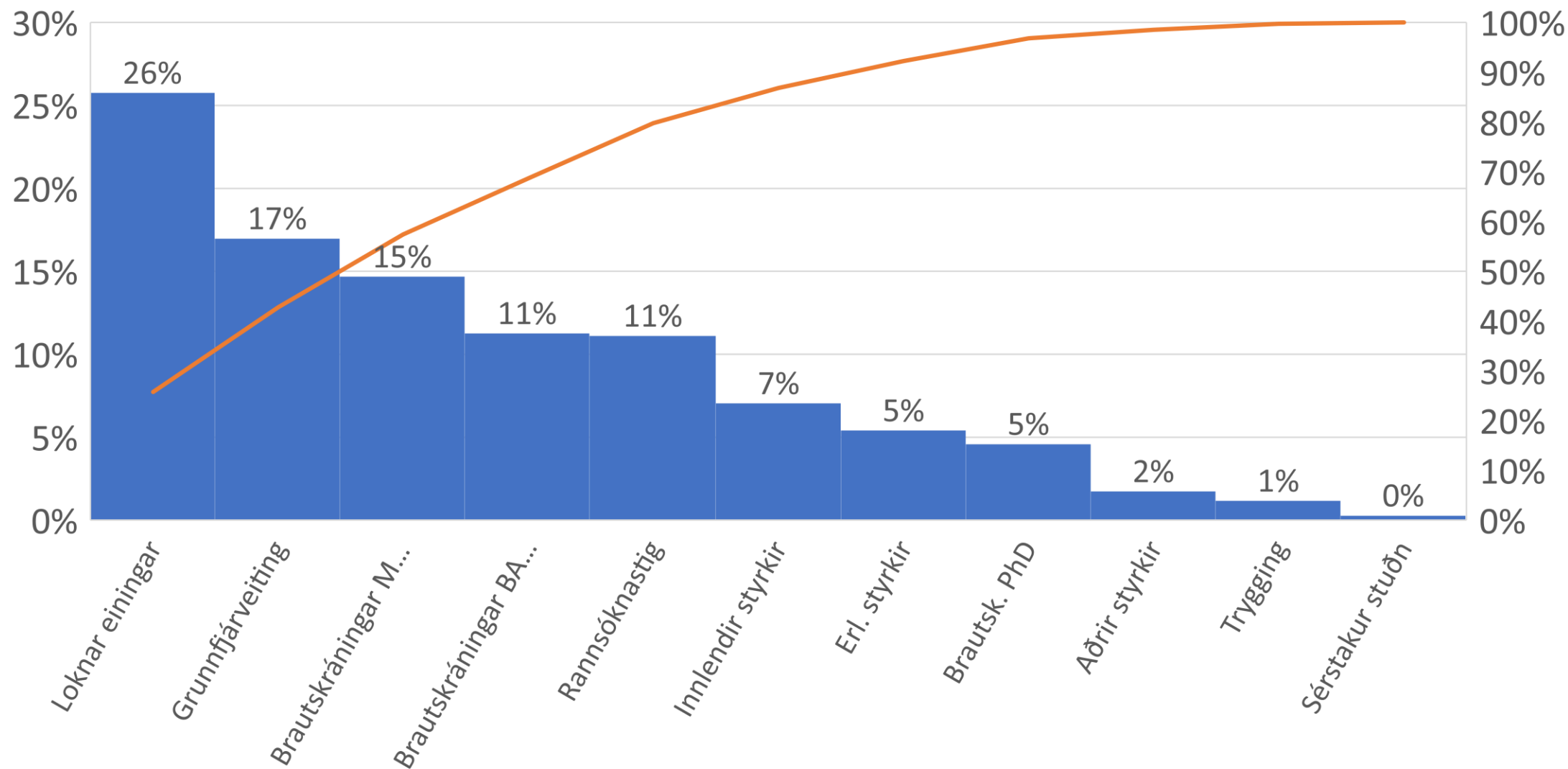

Samsetning fjárveitinga í deililíkani til fræðasviða 2023

Samsetning fjárveitinga í deililíkani til fræðasviða 2024

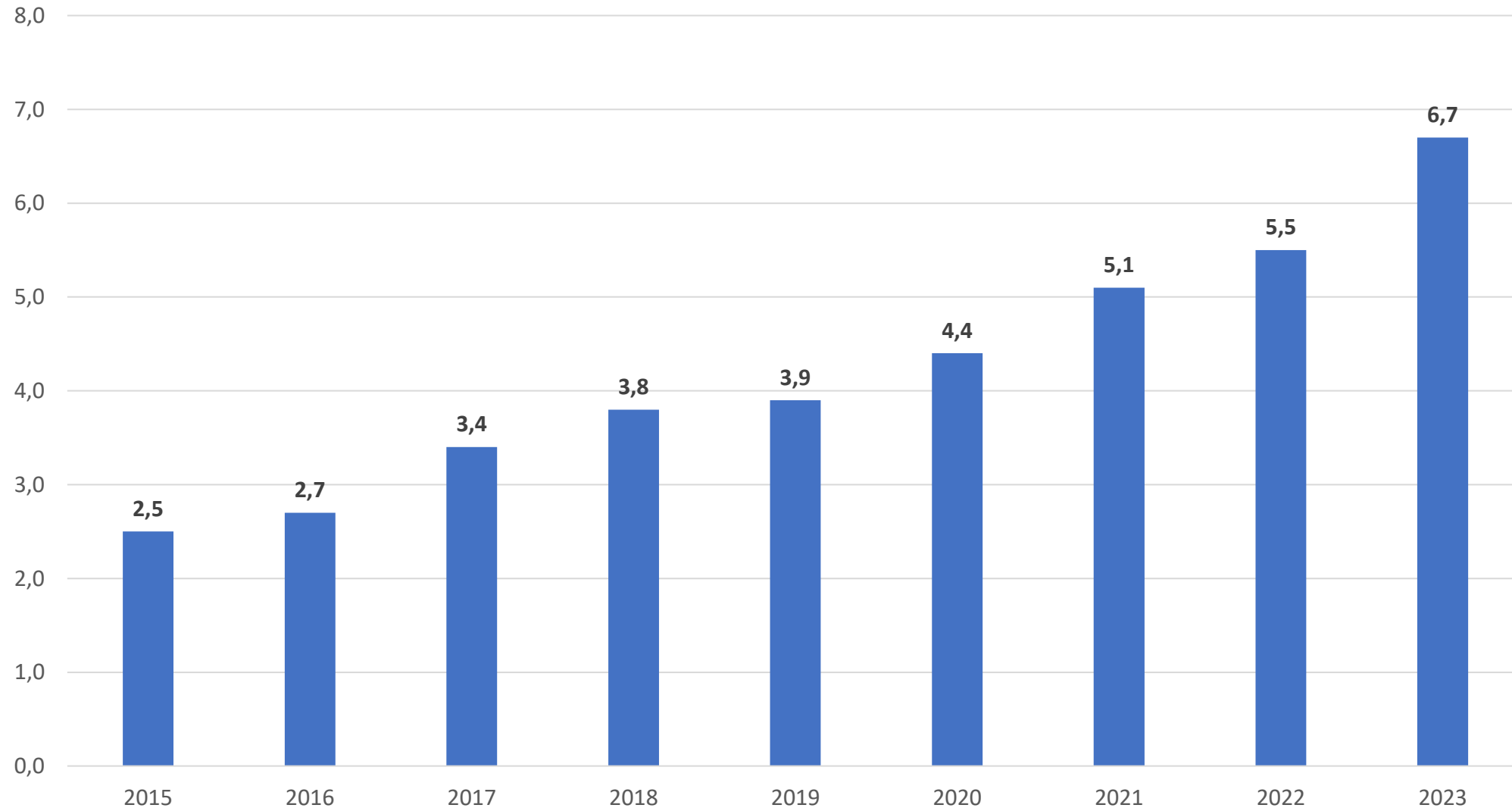

Frábær árangur akademísks starfsfólks HÍ á sviði innlendra og alþjóðlegra samkeppnisstyrkja

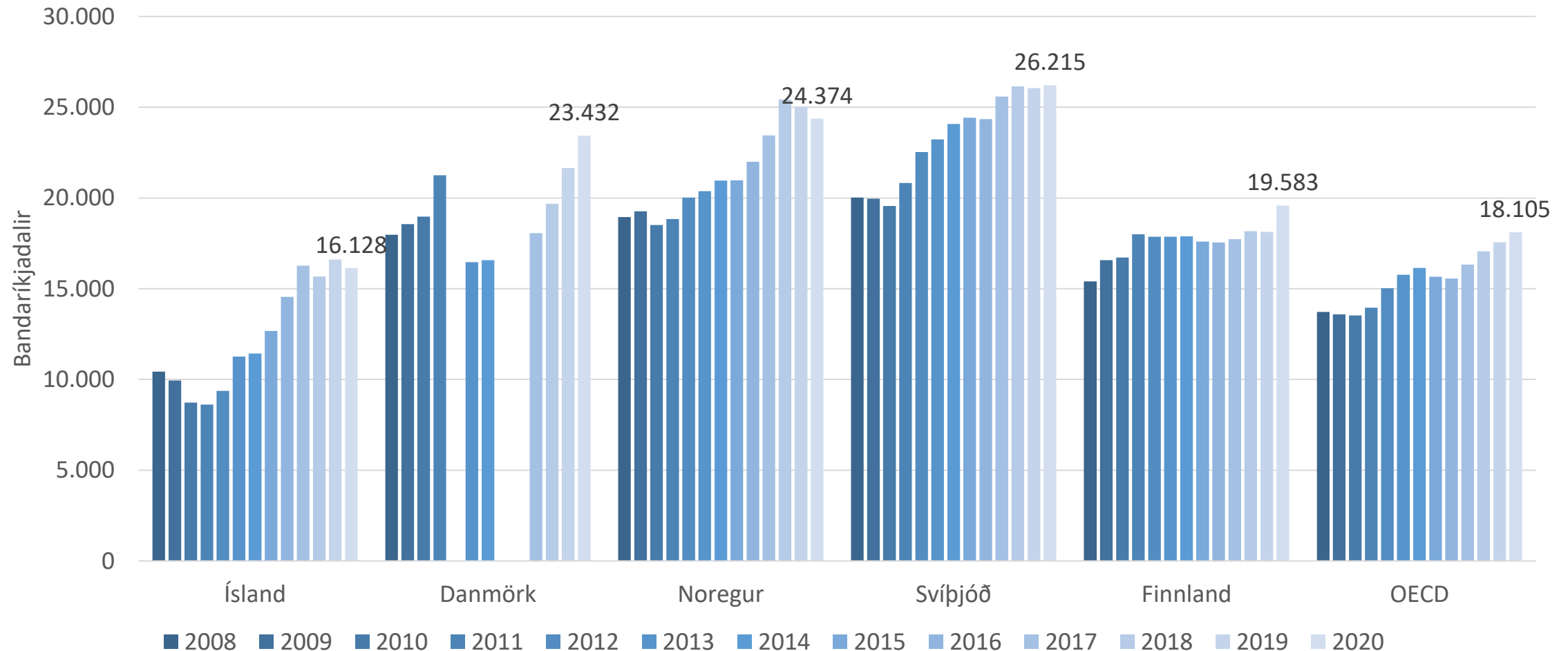
- Rannsóknasjóður
- Innviðasjóður
- Alþjóðlegir styrkir, þ. á m. „ERC“
- Markviss sókn hafin í nýjustu áætlun Evrópusambandsins, „Horizon Europe“

Styrkir til Háskóla Íslands úr samkeppnissjóðum 2014-2023 (milljarðar ISK)

Samanburður á útgjöldum á hvern ársnema á Norðurlöndum 2008-2020 (í USD á verðlagi hvers árs)

Hvað vantar mikið upp á? (Tölur fyrir 2020)

	Mismunur (USD)	Fjöldi ársnema	Viðmið	Upphæð (USD)	Upphæð í milljörðum ISK
OECD – Ísland	1.977	9.000	HÍ	17.793.000	2,5
OECD – Ísland	1.977	13.500	Háskólastigið	26.689.500	3,7
Norðurlandameðaltal – Ísland	4.237	9.000	HÍ	38.131.200	5,3
Norðurlandameðaltal – Ísland	4.237	13.500	Háskólastigið	57.196.800	8,0

Alþjóðleg staða og samstarf

STAÐA HÍ Á FRÆÐASVIÐSLISTUM

Háskólum á heimsvísu raðað eftir árangri samkvæmt skilgreindum mælikvörðum í rannsóknum og kennslu

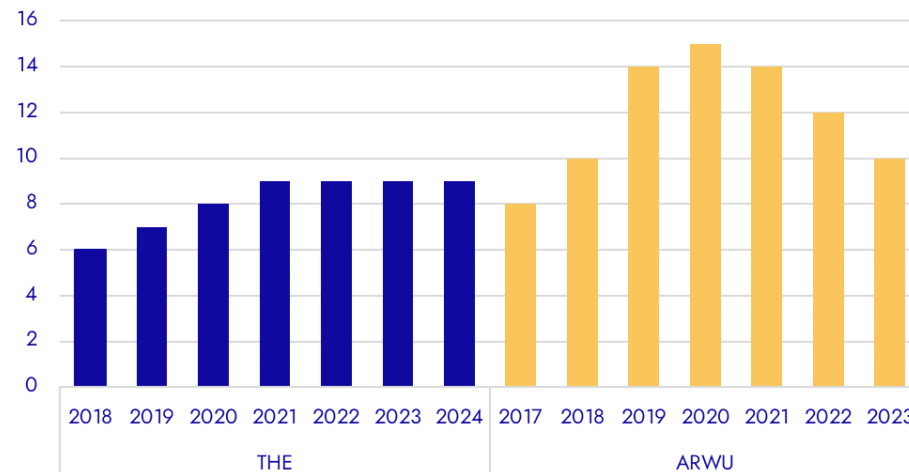
THE Subject Rankings 2024
(kynntur 2023)

201.-250.	<ul style="list-style-type: none"> Lífvísindi
301.-400.	<ul style="list-style-type: none"> Hugvísindi Raunvísindi Sálfræði Verkfræði og tölvunarfræði
401.-500.	<ul style="list-style-type: none"> Félagsvísindi Klínísk heilbrigðisvísindi Menntavísindi
601.-800.	<ul style="list-style-type: none"> Viðskipti og hagfræði

ARWU Subject Rankings 2023

22.	<ul style="list-style-type: none"> Fjarkönnun
101.-150.	<ul style="list-style-type: none"> Hjúkrunarfræði
151.-200.	<ul style="list-style-type: none"> Jarðvísindi Líffræði
201.-300.	<ul style="list-style-type: none"> Lýðheilsuvísindi
301.-400.	<ul style="list-style-type: none"> Stjórn málafræði Vistfræði
401.-500.	<ul style="list-style-type: none"> Líffræði mannsins Mennavísindi Sálfræði

Fjöldi fræðasviðslista sem HÍ er á

Times Higher Education, áhrif á heimsmarkmið SP (SDG)

Matsþættir

- Birtingatölfræði vísindagreina fyrir hvert af 17 heimsmarkmiðunum
- Viðamikill spurningalisti um öll heimsmarkmiðin
- Hverjum háskóla er raðað eftir þremur bestu heimsmarkmiðunum og því sautjanda
- Sjálfbærniskýrsla HÍ hefur mikla þýðingu

Röðun í undirflokkum Times Higher Impact Ranking 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
GOAL 1: No Poverty	-	301+	401+	401-600	601-800
GOAL 2: Zero Hunger	-	201+	-	201-300	201-300
GOAL 3: Good Health and Well-being	52	101-200	201-300	201-300	201-300
GOAL 4: Quality Education	201-300	301-400	401-600	601-800	601-800
GOAL 5: Gender Equality	72	101-200	101-200	201-300	201-300
GOAL 6: Clean Water and Sanitation	-	201-300	-	401-600	401-600
GOAL 7: Affordable and Clean Energy	-	40	101-200	401-600	301-400
GOAL 8: Decent Work and Economic Growth	37	101-200	201-300	301-400	301-400
GOAL 9: Industry, Innovation and Infrastructure	95	101-200	88	101-200	100
GOAL 10: Reduced Inequality	101-200	101-200	101-200	301-400	201-300
GOAL 11: Sustainable Cities and Communities	101-200	201-300	301-400	301-400	201-300
GOAL 12: Responsible Consumption and Production	51	101-200	92	201-300	201-200
GOAL 13: Climate Action	101-200	48	96	101-200	101-200
GOAL 14: Life Below Water	-	76	101-200	201-300	101-200
GOAL 15: Life on Land	-	95	101-200	201-300	201-300
GOAL 16: Peace and Justice Strong Institutions	101-200	101-200	201-300	301-400	201-300
GOAL 17: Partnerships to achieve the Goal	301+	401-600	401-600	601-800	101-200
Heild	101-200	201-300	301-400	401-600	301-400

Háskóli Íslands leiddi samstarsfvetvang Norrænna háskóla - NUS

Aurora samstarfsháskólarnir

1. Háskóli Íslands
  2. VU Amsterdam
  3. Copenhagen Business School
  4. University Duisburg-Essen
  5. Palacký University Olomouc
  6. University of Innsbruck
  7. University of Rovira i Virgili
  8. University of Naples Federico II
  9. University Paris-Est Créteil
- + University of Minnesota

Annað styrktímabil hófst í lok 2023

- Styrkumsókn sem HÍ leiðir var skilað inn í janúar 2022 til ESB fyrir áframhaldandi fjármögnun 2023-2027
- Hámarksstyrkupphæð 14,4 milljónir evra fékkst (rúmir 2 milljarðar kr.)
- HÍ fær um 16,5% af styrknum (um 360 milljónir kr.)
- Fulltrúar ýmissa sviða í vinnuteymum; kennarar, stúdentar og stjórnsýslufólk

AURORA
2030

Upphafsfundur Aurora 2030 í nóvember

Unnið að sameiningu við Háskólann á Hólum í formi háskólasamstæðu

- Hugmyndin gengur út á að skólarnir starfi undir einni kennitölu, hafi eitt fjárlaganúmer, einn rektor og eitt háskólaráð
- Þríhliða samningur við HVIN-ráðuneytið
- Í upphafi yrðu tveir kampusar
- Opið fyrir að fleiri innlendir háskólar komi inn í samstæðuna

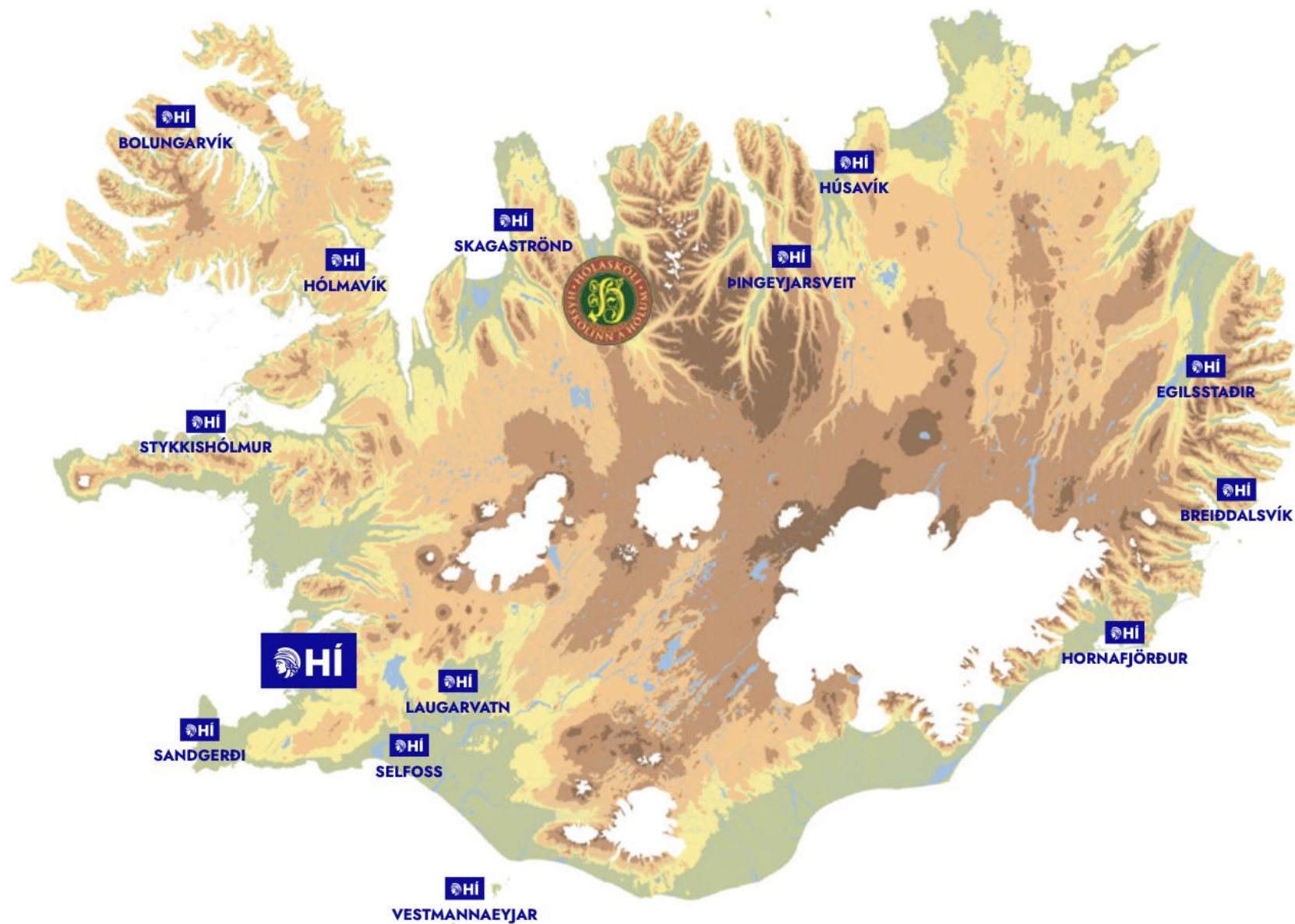

Undirritun samkomulags um stjórnskipulag
samstæðu HÍ og Háskólans á Hólum

Starfsstöðvar háskólasamstæðunnar á Íslandi

Undirritun samstarfssamnings við Hallormsstaðaskóla

Nýsköpun

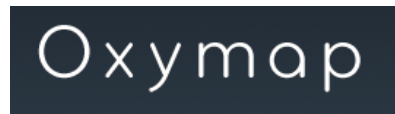

Aldrei verið blómlegra nýsköpunarstarf í HÍ en núna

Sproti – eignarhaldsfélag um sprotafyrirtæki Háskóla Íslands

HUGARHEILL

Artica

Heilsugreind

BioScience

Nýsköpunarhraðlar

- Gulleggið – nýsköpunarhraðall Icelandic Startups fyrir nemendur
- HÍ-AWE (Academy for Women Entrepreneurs) – nýsköpunarhraðall fyrir konur
- Snjallræði – samfélagshraðall fyrir frumkvöðlastarfsemi sem byggir á heimsmarkmiðum Sp

Vísindagarðar Háskóla Íslands

- Vísindagarðar HÍ eru tengslatorg nýsköpunar á Íslandi
- Viljayfirlýsing um nýja byggingu („Viska“) undirrituð
- Djúptæknikjarni í undirbúningi

Alvotech II

Framkvæmdir og skipulagsmál

Opnun Eddu

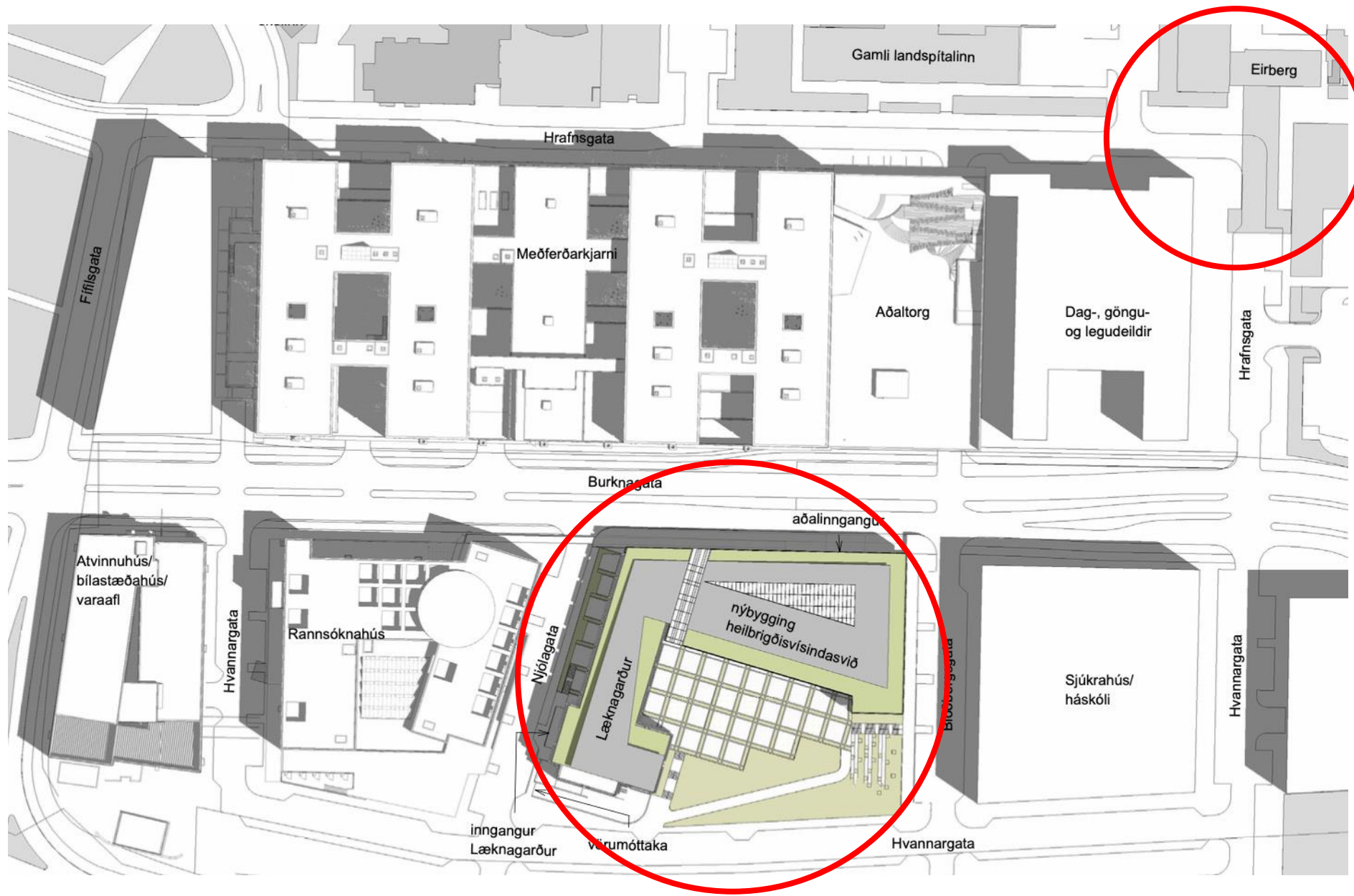

Fyrsta skóflustunga fyrir hús Heilbrigðisvísindasviðs

Yfirlitsmynd

STÆRÐ BYGGINGA

- Nýtt hús 8.300 fm
- Læknagarður 8.800 fm
- Eirberg 4.000 fm
- Nýi-Garður 1.300 fm
- Samtals: 22.400 fm

A large, modern building with a white facade and a grid of blue-tinted glass windows. A yellow tower crane is positioned to the left of the building, extending upwards. The sky is clear and blue. A yellow banner with blue text is overlaid on the lower part of the image.

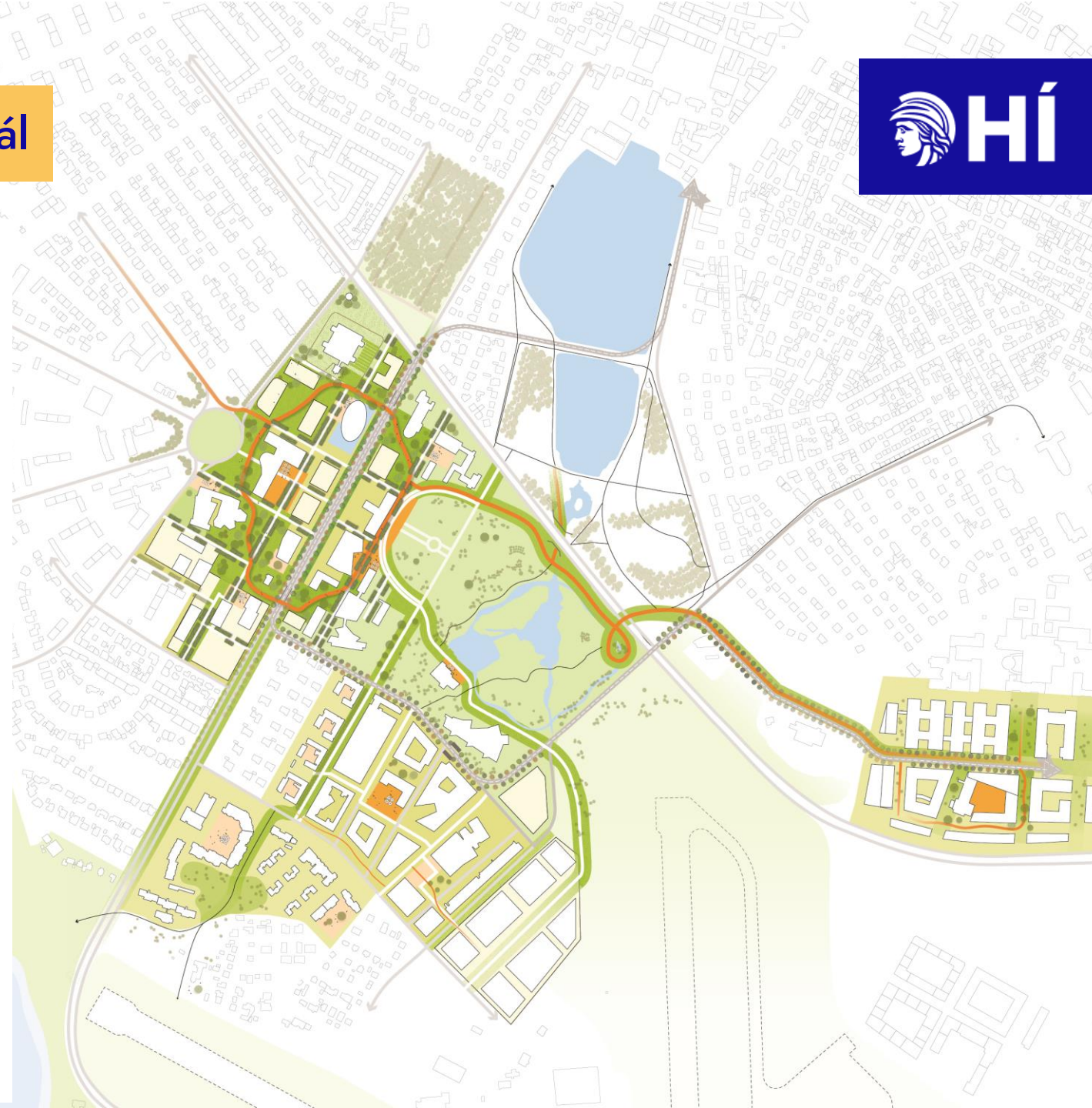
Menntavísindasvið flytur í Sögu í haust

Skipulags-, samgöngu- og bílastæðamál

- Ný þróunaráætlun fyrir háskólasvæðið
- Áhersla á grænan ‚kampus‘, Suðurgötu sem vistgötu, Borgarlínu um Suðurgötu og Vatnsmýri, undirgöng undir Hringbraut o.fl.
- Mikil uppbygging á háskólasvæðinu – Vísindagarðar, flutningur Menntavísindasviðs í Sögu, nýtt hús Heilbrigðisvísindasviðs, Alvotech o.fl.
- Vistvænir samgöngumátar – margvíslegar lausnir í farvatninu, s.s. gjaldtaka fyrir bílastæði, rafbílar, deilibílar, deilihjól, hjólaskýli, bætt aðstaða fyrir hjólreiðafólk, rafskútur, samstarf við Strætó o.fl.

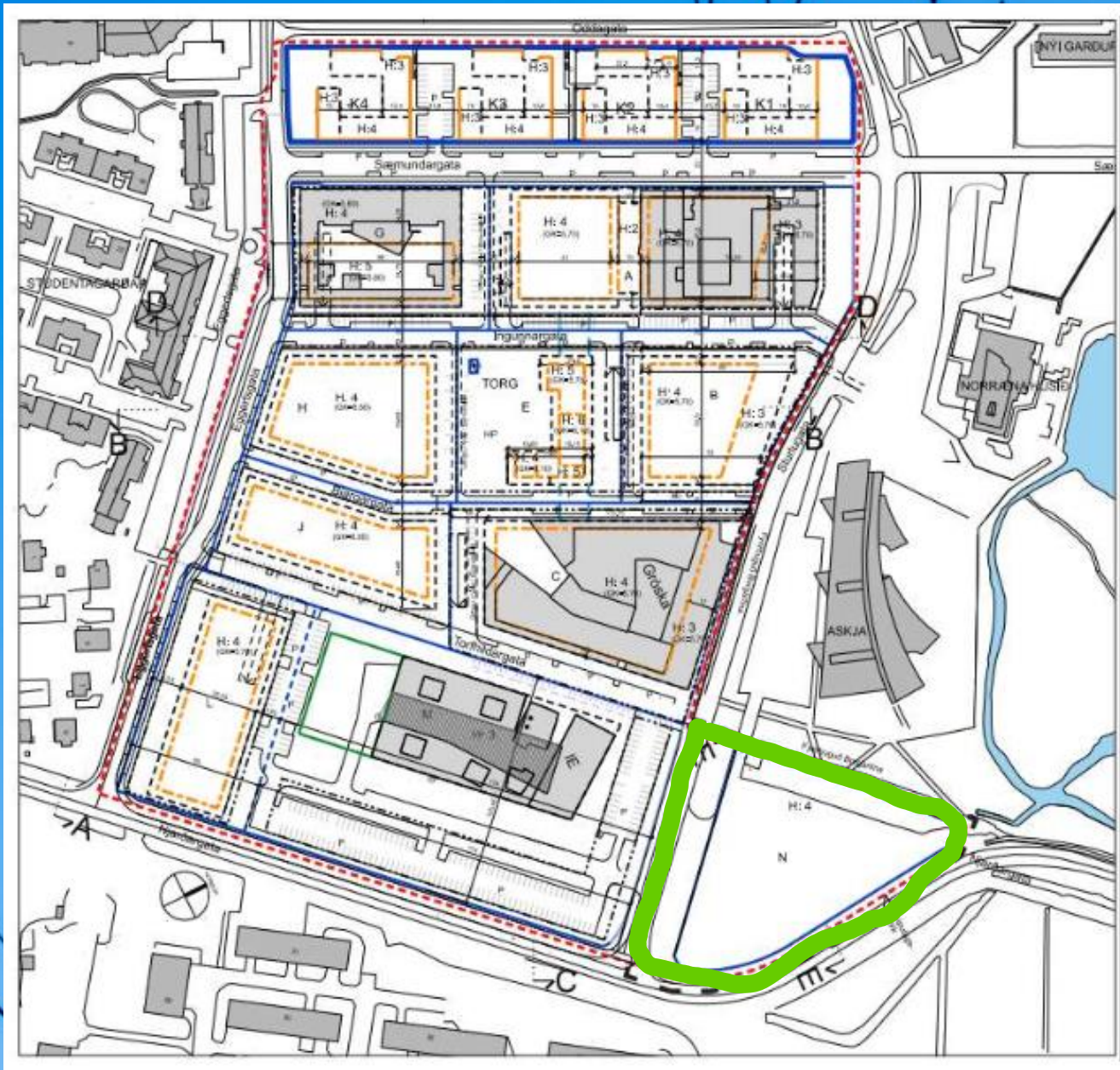

A photograph of two men sitting at a dark, round table in front of a lush, multi-colored living wall. The man on the left has grey hair and a beard, wearing a dark turtleneck and a grey blazer, holding a white document. The man on the right has short grey hair and glasses, wearing a dark suit, white shirt, and blue tie, with his hands clasped. The living wall behind them is dense with various plants, including ferns, peace lilies, and plants with red and yellow leaves. The scene is lit with warm, focused lighting.

**Undirritun viljayfirlýsingar
um Norðurslóðasetur**

Norðurslóðasetur í
Vatnsmýrinni í undirbúningi
– deiliskipulag samþykkt

